

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 351-1906)

Originalt emne

Foreninger

Foreninger/Beværterforeninger

Rets- og Politivæsen

Rets- og Politivæsen/Politivedtægt

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 29. november 1906](#)
- 2) [Byrådsmødet den 20. december 1906](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 29. november 1906 - side 9

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 351-1906)

Fra Aarhus Restauratørforening forelaa Andragende om Ændring i Politivedtægtens § 67 forsaavidt angaar den i samme indeholdte Bestemmelse om, at Tilladelse til Afholdelse af sluttede Selskaber i almindelige Beværtningslokaler skal være afhængig af, at disse den paagældende Dag eller Aften fra et tidligere Tidspunkt end den almindelige Lukketid (Kl. 11 Aften) efter nærmere Bestemmelse af Politimesteren, holdes fuldstændige aflukkede for almindelige Gæster.

Formanden erindrede om, at de i Politivedtægtens § 67 omhandlede Forhold jo ofte havde været debatterede i Raadet. Der var ogsaa i sin Tid blevet nedsat et Udvalg til at fremkomme med Forslag til Ændring af Vedtægten paa dette Omraade, men da man i

Mødet den 12. Juli d. A. havde udsat Sagen indtil videre, var han ikke ganske paa det rene med, om det særlige Udvalg eksisterede endnu. Hvis dette var Tilfældet, kunde man maaske til det henvise det foreliggende Andragende, der kun tog Sigte paa en enkelt af de i Vedtægtens § 67 indeholdte Bestemmelser. Denne, der efter Politimesterens Erklæring normalt anvendtes saaledes, at de paagældende Beværtningslokaler skulde holdes lukkede fra Kl. 6 om Eftermiddagen for almindelige Gæster, naar der skulde holdes sluttede Selskaber i dem, var sikkert noget stræng, og der kunde nok være Anledning til at søge opnaaet en anden Ordning paa dette Omraade.

Mikael Johansen fremhævede, at hver Gang Spørgsmaalet om Beværterforholdene havde været til Behandling, havde der været nogenlunde Enighed om, at Bestemmelserne angaaende Afholdelsen af sluttede Selskaber var alt for stræng, - i hvert Tilfælde saaledes som den praktiseredes af Politimesteren. Han vilde foreslaa, at man ganske strøg den omtalte Bestemmelse.

Nørgaard skulde gerne indrømme, at Vedtægtens § 67 var uheldigt affattet paa det vedkommende Punkt, og han kunde ogsaa ønsket den ændret i saa Henseende. Det forekom ham imidlertid, at man ikke ret vel uden videre kunde stryge den omtalte Bestemmelse, uden at have noget at sætte i Stedet. Det forsigtigste og fornuftigste vilde sikkert være, at man henviste Sagen til Udvalget og lod dette efter Forhandling med Politimesteren og Andragerne fremkomme med Forslag til en Ændring af § 67.

Lottrup kunde fuldt ud slutte sig til Hr. Mikael Johansen. Der var ingen Grund til at sende Sagen til Udvalget; den var saa ofte og saa grundig debatteret, at man ikke kunde komme den nærmere.

Filténborg havde i sin Tid, da § 67 ændredes, stemt mod, at den omtalte Bestemmelse om Afholdelse af sluttede Selskaber blev indsat i den. Den havde ikke opfyldt og kunde ikke opfylde Hensigten med den. Det forekom ham, at den fra det nedsatte Udvalg tidligere fremkomne Indstilling vilde være et godt Grundlag at arbejde videre paa i Sagen.

Simonsen nærede den Anskuelse, at Bestemmelserne i Vedtægtens § 67 om Afholdelse af sluttede Selskaber af Politimesteren blev fortolket ganske i Modstrid med, hvad der havde været Meningen, da man vedtog den. Naar Politimesteren nu til Forsvar for sin Fortolkning anførte, at der tidligere utvivlsomt i Massevis havde fundet Misbrug Sted af Bestemmelserne om Beværtningssteders Lukketid, forekom disse formodede Misbrug ham et utilstrækkeligt Grundlag for en saa skrap Anvendelse af den omhandlede

Bestemmelse; der maatte da i hvert Tilfælde foreligge Bevis for de mange Overtrædelser. Han var nærmest tilbøjelig til at mene, at man burde henvende sig til Politimesteren med Anmodning om, at denne vilde anvende den oftnævnte Bestemmelse paa en noget mildere Maade.

Olesen betragtede Bestemmelsen om Afholdelse af sluttede Selskaber som en ren Undtagelseslov overfor en enkelt Klasse Næringsdrivende, og som en Fjende af alle Undtagelseslove vilde han stemme for helt at stryge Bestemmelsen. At henvende sig til Politimesteren for at faa denne til at fortolke Bestemmelsen anderledes, forekom ham ikke heldigt, da man ikke burde gøre dette Forhold afhængigt af dennes Fortolkning.

Jakob Jensen var ikke ganske klar over, hvorledes Forholdet blev, hvis man ganske strøg den omhandlede Bestemmelse. Hvis Resultatet blev, at Beværtingerne herefter kunde holdes aabne hele Natten, var det næppe heldigt. Der kunde nok trænges til Reformering paa det ommeldte Omraade, saavist som vore Gader ved Nattetid frembød et temmelig uhyggeligt Skue. Han var iøvrigt mest tilbøjelig til at ønske Sagen udsat.

Mikael Johansen vilde fraraade at sende Sagen til Udvalget, den var tilstrækkeligt debatteret, og man var jo i Realiteten enige. Beværterne havde som Skatteborgere i Byen Krav paa, at der ikke lagdes dem særlige Hindringer i Vejen for Udøvelsen af deres Næringsdrift. Noget ganske andet var, at der kunde være god Grund til at faa de enkelte meget tarvelige Beværtninger, der fandtes her, og hvor Byens løse Eksistenser holdt til, lukket og det jo før jo hellere. Her var en Opgave for Politiet at tage sig af.

J. C. Petersen betonedes, at man, da Vedtægtens § 67 sidst omarbejdedes, havde den redeligste Vilje til at imødekomme Beværternes Ønsker. Det var jo imidlertid ikke lykkedes dennegang, og for at man ikke atter skulde være uheldige, vilde han finde det rigtigst, at man henviste Sagen til Udvalget, for at dette kunde søge Forhandling med Andragerne om Sagen.

Formanden kunde ikke skønne rettere end at, hvis man ophævede den nugældende Bestemmelse om sluttede Selskaber uden at sætte en anden i Stedet, vilde Resultatet ifølge det i § 67 iøvrigt indeholdte blive, at der overhovedet ikke kunde afholdes saadanne Selskaber i de almindelige Beværtningslokaler.

Samuelson forekom det ikke, at der kunde ske Sagen nogen Skade ved at henvise den til Udvalget, der jo hurtigt kunde komme med Forslag til Ændring paa det omtalte Omraade.

Simonsen troede vedvarende, at en Henvendelse til Politimesteren kunde have sin Betydning. Det var maaske betænkeligt ganske at stryge den oftnævnte Bestemmelse, men det var sikkert heller ikke nødvendigt, naar blot den blev fortolket i den Aand, hvori den var givet.

Det vedtoges at anmode det tidligere nedsatte Udvalg om at afgive Erklæring i Sagen.

Uddrag fra byrådsmødet den 20. december 1906 - side 10

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 351-1906)

Fra Udvalget vedrørende Beværterforholdenes Ordning forelaa saalydende Indstilling:

"I Byraadets Møde den 29. f. M. blev det hoslagt tilbagefølgende Andragende, hvori Bestyrelsen for "Aarhus Restauratørforening 1903" anholder om en Ændring i Politivedtægtens § 67, sidste Stykke, henvist til Behandling af undertegnede Udvalg. Senere har Udvalget modtaget det ligeledes hoslagte Andragende fra Bestyrelsen for "Aarhus Beværterforening", hvori denne anholder om, at der maa blive indført samme Lukketid - Kl. 12 - for alle Beværtere.

Udvalget indstiller til Byraadet, at det førstnævnte Andragende tages tilfølg, dog saaledes, at man vender tilbage til den før den sidste Ændring af bemeldte § gældende Bestemmelse, at Beværterne, naar de ønske at holde sluttede Selskaber i deres offentlige Beværtningslokaler, skulle anmelde dette paa Politistationen inden Kl. 3 den paagældende Aften.

Med Hensyn til Indførelsen af fælles Lukketid - Kl. 12 - for alle Beværtere har Byraadet ganske vist tidligere for saa vidt taget Standpunkt, som Afgørelsen af Spørgsmaalet desangaaende i Raadets Møde den 12. Juli d. A. blev udsat indtil videre, særlig fordi man ønskede at kende den Betænkning, som den for Tiden nedsatte Kommission til Ædruelighedens Fremme maatte afgive. Da Udvalget imidlertid har ment, at dette Standpunkt væsentlig blev taget under Hensyn til, at Udvalget dengang havde foreslaaet, at de Beværtningssøgende, naar de vare komne ind paa en Beværtning inden Lukketid, maatte forblive der, saalænge Værten tillod det, og da der nu er fremkommet det fornævnte fornyede Andragende angaaende denne Sag, har Udvalget ment paany at burde forelægge

Spørgsmaalet til Raadets Afgørelse med Indstilling, at den ansøgte fælles Lukketid - Kl. 12 - indføres, men saaledes at efter Lukketid ingen Gæster maa indlades eller opholde sig paa Beværtningsstederne. - Undtagelsesvis foreslaas det tilladt enkelte Beværtninger at have aabent til Kl. 1, men kun imod en aarlig Afgift til Kommunen af 2000 Kr.

Et Udkast til Affattelsen af § 67 med de forommeldte Ændringer vedlægges".

Filtenborg kunde fuldt ud slutte sig til Udvalgets Indstilling, forsaavidt angik den foreslaaede Bestemmelse om sluttede Selskaber. Han ansaa det derimod ikke for heldigt at give samtlige Beværtere Tilladelse til at holde aabent til Kl. 12. Af de 163 Beværtere, der fandtes i Byen, havde for Tiden 24 Ret til at holde aabent til Kl. 12, hver mod en Afgift af 200 Kr. Ved at følge Udvalget vilde man gaa tabt af en Indtægt af ca. 5000 Kr. om Aaret.

Vestesen nærede vel Ønske om en anden Ordning end den nuværende af Bestemmelserne angaaende Tilladelse til Afholdelse af sluttede Selskaber, men han vilde dog nødvendig være med til at vende tilbage til de gamle Bestemmelser i saa Henseende. Den gamle Ordning med Anmeldelse af sluttede Selskaber havde Politimesteren været meget utilfreds med, idet han tidligere havde oplyst, at den i høj Grad blev misbrugt. Disse Masser af pro forma Anmeldelser skulde man nødvendig have en Gentagelse af. Han skulde henlede Opmærksomheden paa, om man ikke kunde komme udover Vanskelighederne ved at forlange en Pengeafgift for hver Anmeldelse om sluttet Selskab.

Mikael Johansen troede, at man vilde komme bort fra de mange - maaske ikke altid paalidelige - Anmeldelser om sluttet Selskab, naar Lukketiden i Almindelighed blev sat til Kl. 12. Det var jo ogsaa noget Ravnekrogsagtigt, at der nu skulde lukkes Kl. 11. Der var saa meget mindre Grund til at forlange nogen Afgift for Tilladelsen til at holde aabent fra Kl. 11 til 12, som man maatte erindre, at Beværterne maatte betale en høj Brændevinsafgift, og de burde dog ikke beskattes paa alle Maader. Han vilde stemme for at tiltræde Udvalgets Forslag i dets Helhed.

Nørgaard følte sig noget skuffet af Udvalgets Indstilling. Der var ganske vist i Byraadet Stemning for at komme bort fra de nugældende Bestemmelser om Tilladelse til sluttede Selskaber, - navnlig saaledes som de praktiseredes af Politimesteren, - men der var i sin Tid ligesaa stærk Stemning for at komme bort fra den tidligere Ordning med Anmeldelse af sluttede Selskaber. Han havde haabet, at det havde kunnet lykkes Udvalget i Forening med Politimesteren og efter Forhandling med Beværterne at være kommet til en tilfredsstillende Løsning af det omtalte Spørgsmaal.

Jakob Jensen havde den samme Betænkelighed som Hr. Vestesen ved at vende tilbage til den gamle Ordning med Hensyn til Anmeldelse af sluttet Selskab. Forholdene var tidligere meget uheldige, og Politimesteren havde erklæret, at det var ham umuligt at holde Orden paa disse med de dagældende Bestemmelser. Han kunde snarere tænke sig en Ordning, hvorefter man forlangte, at de vedkommende Beværtninger fra Kl. 7 eller 8 skulde holdes lukkede for andre Gæster paa de Aftner, paa hvilke der skulde holdes sluttede Selskaber i dem; nu krævede Politimesteren - som bekendt - at de i saadanne Tilfælde skulde holdes lukkede allerede fra Kl. 6 om Eftermiddagen. Udvalgets Forslag om, at samtlige Beværtninger uden Vederlag skulde have Lov til at have aabent til Kl. 12, kunde han ikke gaa med til. Han vilde foreslaa, at man udsatte Sagen indtil videre.

Simonsen forekom det, at Reglerne med Hensyn til Afholdelse af sluttede Selskaber, saaledes som de fortolkedes af Politimesteren, var ganske umulige. At vende tilbage til den tidligere Ordning paa det ommeldte Omraade var paa den anden Side ikke uden Betænkelighed. Heldigt vilde det naturligvis være, om der kunde skaffes nogen Garanti for, at de ommeldte Selskaber ikke var fingerede. Det af Hr. Vestesen fremsatte Forslag om at kræve en Afgift ved Anmeldelser af sluttede Selskaber tiltalte ham en Del. Forslaget om at udskyde Lukketiden til Kl. 12 kunde han absolut ikke stemme for. At lade Beværtningerne være aabne til Kl. 12, i Stedet for som nu til Kl.

11, vilde kun bevirke, at mange mistede 1 Times Søvn og fik Lejlighed til at komme af med nogle Penge.

Jul. Andersen gik ud fra, at de fleste var paa det rene med, at den nuværende Ordning med Hensyn til Afholdelse af sluttede Selskaber var ret uheldig. Han kunde ikke tænke sig andet end, at der ved Forhandling med Politimesteren og Beværterne maatte kunne opnaas en Ordning, der var mere tilfredsstillende, og han skulde henstille til Udvalget, at det søgte Forslag til en saadan tilvejebragt. Spørgsmaalet om at udskyde Lukketiden for samtlige Beværtninger til Kl. 12, behøvede man sikkert ikke at diskutere. Argumenterne for og imod dette Forslag var saa ofte anført i Raadet, at man vel næppe behøvede at gentage dem.

Muller var tilbøjelig til at mene, at Vanskelighederne ved at naa til en tilfredsstillende Løsning af de omhandlede Spørgsmaal først og fremmest beroede paa, at man manglede en Definition af Begrebet "sluttet Selskab". Naar Bestemmelserne om Anmeldelse af sluttede Selskaber var blevet misbrugt i saa høj Grad, beroede det sikkert paa, at det nævnte Begreb hidtil havde været alt for rummeligt.

Bischoff vilde bestemt fraraade, at man gik over til at udskyde Lukketiden fra Kl. 11 til Kl. 12, hvad enten der skulde betales nogen Afgift for at holde aaben til Kl. 12 eller ikke. Den Indtægt Kommunen eventuelt kunde have ved at sælge Retten til at holde Beværtningerne aabne den Time længere, vilde sluges af den forøgede Udgift til Politi og Fattigvæsen, som det forøgede Alkoholforbrug vilde medføre. Man burde langt snarere gaa den Vej at søge Forbruget af Spiritus begrænset. Alkohol var som bekendt Gift og burde som saadan i og for sig kun forhandles fra Apothekerne. Det blev nok sagt, at det var Ravnekrogsagtigt at lukke Beværtningerne Kl. 11, men han maatte dog for sin Part erkende, at han egentlig ikke troede, at Byen blev større, fordi de holdtes aabne til Kl. 12. Skulde de holdes aabne saalænge, maatte det i hvert Tilfælde være paa Betingelse af, at der ikke udskænkedes Spiritus i dem.

Filtenborg maatte meget beklage, om Spørgsmaalet angaaende sluttede Selskaber paany blev udsat paa det ubestemte. Han kunde ikke tro, at den foreslaaede Ordning vilde medføre Misbrug, og skulde paaapege, at Politiet havde det i sin Magt eventuelt at forlange opgivet Navnene paa de Personer, der skulde udgøre de anmeldte sluttede Selskaber.

Lottrup kunde næppe tro, at Udvalget kunde komme med noget bedre Forslag om Ordning af de paagældende Forhold end det foreliggende. Den nuværende Ordning var umulig; den gamle var vel ikke ideel, men dog betydelig bedre. Naar de gamle Bestemmelser virkede mindre heldigt, skyldtes dette noget, at Politiet ingen Kontrol førte med Overholdelsen af dem. At paabyde en tidligere Lukketid for Beværtningerne, fremmede aldeles ikke Ædrueligheden. I Skotland, hvor man havde sat Lukketiden til Kl. 10, var Drikfældigheden, siden denne Bestemmelse indførtes, steget

10p Ct.

Harald Jensen kunde være med til at sende Sagen tilbage til Udvalget, og dertil havde han forskellige Grunde. Først og fremmest forekom det ham, at man ikke kunde give Tilladelse til, at Beværtningerne maatte holdes længere aabne, forinden man havde sørget for nogen Beskyttelse for de Folk, der arbejdede i disse, og som havde en overordentlig lang Arbejdstid. Hvis det var faglærte, organiserede Arbejdere, havde de jo nok selv kunnet klare sig, men man maatte erindre, at der væsentlig var Tale om Tyende, der ikke selv kunde værgе sig mod Overanstrengelse. Dernæst var der Spørgsmaalet om de sluttede Selskaber. Den tidligere Ordning i saa Henseende, til hvilken det foresloges at vende tilbage, var ret umulig. Efter hvad Politimesteren tidligere havde oplyst, blev der dengang

anmeldt over 10000 sluttede Selskaber om Aaret. Man kunde sikkert gaa ud fra, at adskillige af disse "Selskaber" ikke kunde betragtes som egentlige Selskaber. Det var sikkert nødvendigt, at man fik fastslaaet, hvad der skulde forstaas ved Begrebet "sluttet Selskab", idet han nødig saa, at altfor meget overlodes Politiets Skøn paa dette Omraade. Han skulde endelig henstille, om man ikke ved at paalægge de Folk, der havde begært det paagældende Selskab, selv at foretage Anmeldelsen til Politiet, noget kunde sikre sig mod Misbrug af Bestemmelserne om sluttede Selskaber.

Nørgaard savnede ganske Oplysning om, hvad der skulde bevirke, at man nu uden Frygt kunde vende tilbage til en Ordning, som man tidligere var enig om at anse for uheldig. Han kunde iøvrigt slutte sig til Hr. Jakob Jensens Forslag om foreløbig at udsætte Sagen og se Tiden an, og afvente, hvad Udviklingen vilde føre med sig.

Mikael Johansen mente at kunne erindre, at det navnlig var Beværterne, der havde ønsket skellige Grunde. Først og fremmest forekom det ham, at man ikke kunde give Tilladelse til, at Beværtingerne maatte holdes længere aabne, forinden man havde sørget for nogen Beskyttelse for de Folk, der arbejdede i disse, og som havde en overordentlig lang Arbejdstid. Hvis det var faglærte, organiserede Arbejdere, havde de jo nok selv kunnet klare sig, men man maatte erindre, at der væsentlig var Tale om Tyende, der ikke selv kunde værgе sig mod Overanstængelse. Dernæst var der Spørgsmaalet om de sluttede Selskaber. Den tidligere Ordning i saa Henseende, til hvilken det foresloges at vende tilbage, var ret umulig. Efter hvad Politimesteren tidligere havde oplyst, blev der dengang anmeldt over 10000 sluttede Selskaber om Aaret. Man kunde sikkert gaa ud fra, at adskillige af disse "Selskaber" ikke kunde betragtes som egentlige Selskaber. Det var sikkert nødvendigt, at man fik fastslaaet, hvad der skulde forstaas ved Begrebet "sluttet Selskab", idet han nødig saa, at altfor meget overlodes Politiets Skøn paa dette Omraade. Han skulde endelig henstille, om man ikke ved at paalægge de Folk, der havde begært det paagældende Selskab, selv at foretage Anmeldelsen til Politiet, noget kunde sikre sig mod Misbrug af Bestemmelserne om sluttede Selskaber.

Nørgaard savnede ganske Oplysning om, hvad der skulde bevirke, at man nu uden Frygt kunde vende tilbage til en Ordning, som man tidligere var enig om at anse for uheldig. Han kunde iøvrigt slutte sig til Hr. Jakob Jensens Forslag om foreløbig at udsætte Sagen og se Tiden an, og afvente, hvad Udviklingen vilde føre med sig.

Mikael Johansen mente at kunne erindre, at det navnlig var Beværterne, der havde ønsket

den gamle Ordning med Anmeldelse af sluttede Selskaber forandret. Det havde imidlertid vist sig, at den nu indførte Ordning var uheldigere, og derfor vilde de, med hvem Udvalget havde forhandlet, foretrække at vende tilbage til den gamle. Naar Hr. Harald Jensen havde anført, at Antallet af de sluttede Selskaber havde været saa stort, viste det jo allerbedst, at der var Ønske om saadanne. Han kunde i og for sig være enig med denne Taler i dennes Betragtninger om det ønskelige i, at de paa Beværtingerne beskæftigede Folk ikke overanstængtes, men han var sikker paa, at der heller ikke var nogen Fare i saa Henseende, idet de fleste Beværttere havde flere Hold Folk. Han var overbevist om, at Politiet let vilde kunne hindre Misbrug med Hensyn til Anmeldelse af sluttede Selskaber, og han skulde vedblivende anbefale, at stemme for Udvalgets Forslag, idet han meget vilde fraraade, at udsætte Sagen eller sende den tilbage til Udvalget.

Jakob Jensen fremhævede, at Beværterne navnlig havde beklaget sig over, at de ikke engang kunde holde Familieselskab i deres Lokaler uden at skulle holde disse lukkede for andre fra tidligt paa Eftermiddagen. Naar man henstillede til Politimesteren at ændre sin Anvendelsesmaade af Vedtægtens § 67 overfor Familiefester, kunde man sikkert iøvrigt godt beholde den nuværende Ordning.

Formanden kunde ikke tænke sig, at man kunde undgaa med Hensyn til det omhandlede Spørgsmaal om sluttede Selskaber i en vis Udstrækning at lade Politiets Skøn være afgørende. En ganske udtømmende Definition af Begrebet "sluttet Selskab" lod sig næppe give. At forlange en Afgift for hver Anmeldelse af sluttet Selskab eller at stille Krav om, at de paagældende selv skulde foretage Anmeldelsen, ansaa han af praktiske Grunde for uheldigt. Han kunde ikke skønne rettere, end at det naturligste vilde være at følge Udvalgets Indstilling, om hvilken der var forhandlet med Beværterne. Udvalget havde ikke forhandlet med Politimesteren om Sagen, idet man først vilde kende Raadets Stilling til den. Det forekom ham iøvrigt, at det maatte være forholdsvis let for Politiet at føre Kontrol med, om Anmeldelserne af sluttede Selskaber var rigtige. Skulde det vise sig, at nogen overtraadte de givne Bestemmelser, kunde Politimesteren jo fremtidig nægte vedkommende Tilladelse til at have saadanne Selskaber i sine Lokaler.

Det vedtoges at udsætte Sagen indtil videre.